

Skýrsla námsgagnasjóðs 2009-2010

**Mennta- og menningarmálaráðuneyti
2010**

Lög um námsgögn voru samþykkt á Alþingi 28. mars 2007. Markmið laganna er að tryggja framboð og fjölbreytileika námsgagna í samræmi við þarfir nemenda og skóla. Í lögunum var kveðið á um stofnun námsgagnasjóðs og þróunarsjóðs námsgagna, auk þess að fjalla um Námsgagnastofnun.

Námsgagnasjóður hefur það hlutverk að leggja grunnskólum til viðbótarfé til námsgagnakaupa í því augnamiði að tryggja val þeirra um námsgögn. Með tilkomu sjóðsins hafa skólastjórnendur nú aukið svigrúm til námsgagnakaupa til viðbótar við úrval Námsgagnastofnunar. Áfram er öllum skólum úthlutað kvóta til kaupa á námsgögnum hjá þeim. Eina breytingin sem tilkoma sjóðsins hefur breytt varðandi Námsgagnastofnun er sú að hún er nú hætt að afhenda ókeypis til skólanna efni frá öðrum útgefendum. Skólarnir annast það nú sjálfir.

Framlag til námsgagnasjóðs er ákveðið í fjárlögum ár hvert og var framlagið árið 2007, samtals 100 millj. kr. og sama upphæð var til ráðstöfunar á árinu 2008. Vegna niðurskurðar í ríkisútgjöldum varð mennta- og menningarmálaráðuneytið að grípa til þeirra ráðstafana að skerða framlög til sjóðsins árin 2009 og 2010 og var framlagið árið 2009 50 millj. kr. og árið 2010 60 millj. kr. Fyrsta úthlutun úr sjóðnum fram í nóvember 2007.

Sjóðurinn starfar skv. *reglugerð um sjóðinn nr. 1111/2007*, þar sem kveðið er á um að greiðsla fyrir hvern grunnskóla sé innt af hendi til rekstraraðila grunnskóla í maímánuði ár hvert og tekur greiðsla fyrir hvern skóla mið af fjölda skráðra nemenda í hverjum grunnskóla skólaárið á undan, skv. upplýsingum frá Hagstofu Íslands, en heimilt er að ívilna fámennum skólum. Auk þess segir í reglugerð að grunnskólar skuli láta sjóðsstjórn í té skilagrein á rafrænu formi um ráðstöfun úthlutunar eigi síðar en 30. apríl ár hvert. Heimild er til þess í reglugerð að fella niður úthlutun til þeirra skóla sem skila ekki inn skilagrein.

Mennta- og menningarmálaráðherra skipar stjórn sjóðsins til fjögurra ára í senn. Einn stjórnarmaður er tilnefndur af Kennarasambandi Íslands og einn af Sambandi íslenskra sveitarfélaga. Einn stjórnarmaður er skipaður án tilnefningar og skal hann vera formaður en varaformaður er skipaður úr hópi tilnefndra aðalmanna. Varamenn skulu skipaðir með sama hætti.

Eftirfarandi stjórn er skipuð frá 1. júlí 2007 til 30. júní 2011.

Aðalmenn:

Þorbjörg Helga Vigfúsdóttir, formaður, án tilnefningar,
Hanna Hjartardóttir, tilnefnd af Kennarasambandi Íslands, varaformaður,
Eiríkur Hermannsson, tilnefndur af Sambandi íslenskra sveitarfélaga.

Varamenn:

Guðni Olgeirsson, án tilnefningar,
Þórður Árni Hjaltsted, tilnefndur af Kennarasambandi Íslands,
Helga Guðmundsdóttir, tilnefnd af Sambandi íslenskra sveitarfélaga.

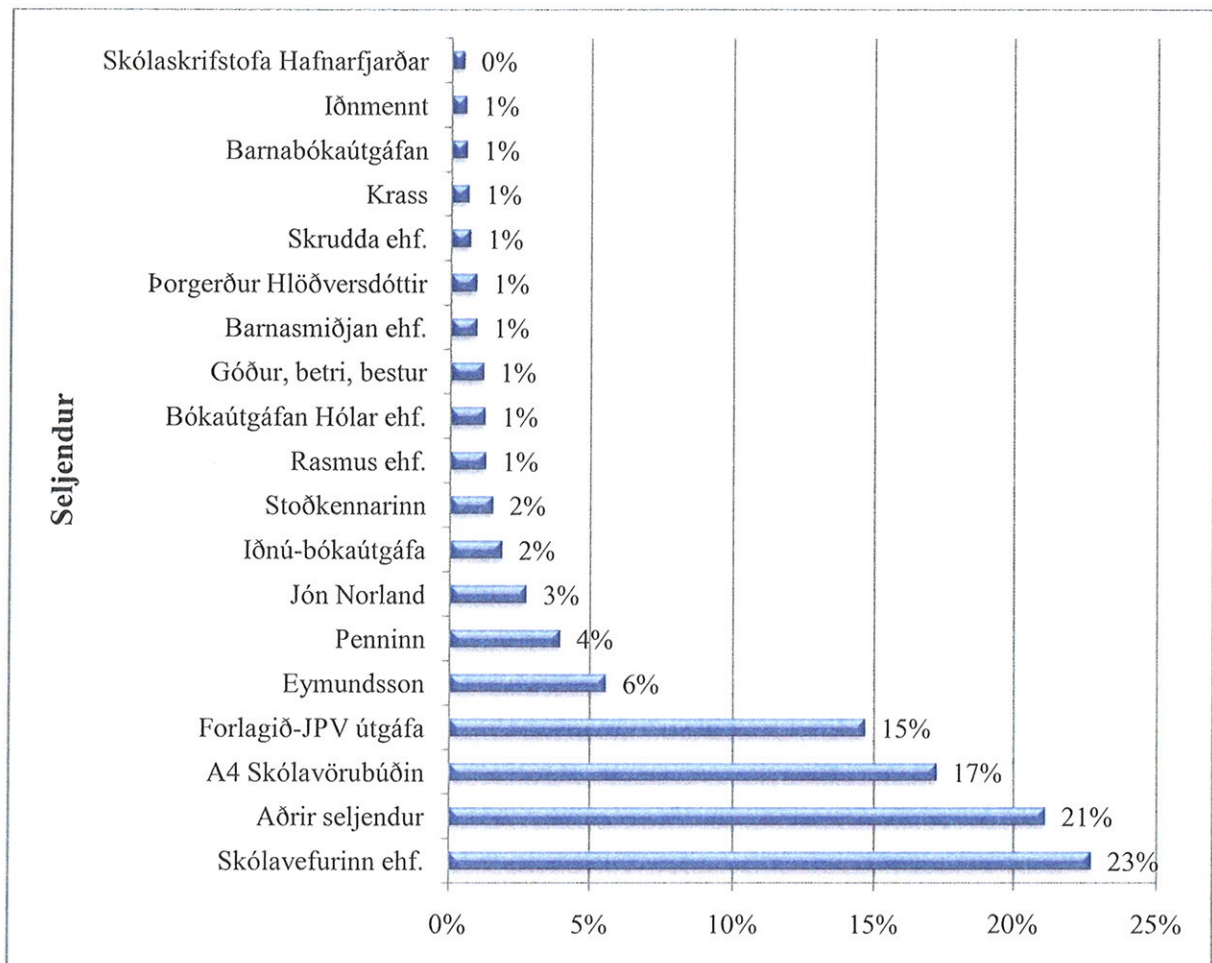
Um skilgreiningu á því hvað skólum er heimilt að kaupa fyrir fjármagn úr námsgagnasjóði hefur stjórn sjóðsins aðallega haft að leiðarljósi það sem kveðið er á um í reglugerð, þ.e. námsgögn sem samrýmast markmiðum aðalnámskrár grunnskóla. Námsgögn séu keypt frá lögaðilum og óheimilt er að kaupa tæki og búnað.

Umsýsla sjóðsins er í mennta- og menningarmálaráðuneyti og starfsmaður sjóðsins er Erla Ósk Guðjónsdóttir. Ráðuneytið lét hana rafrænan grunn vegna skilagreininga. Vefslóð að grunninum er *namsgagnasjodur.is*. Hver skóli er síðan með notendanafn og lykilorð. Færa þarf í grunninn heiti námsgagns, söluaðila, tegund, námsgrein og upphæð, fyrir hvert tímabil sem er frá 30. apríl til 30.

apríl ár hvert. Stjórn sjóðsins fer síðan yfir skilagreinarnar og þeim færslum sem ekki eru taldar gjaldgengar í sjóðinn er eytt. Fjármagn sem einstakir skólar nýta ekki yfirfærast á milli ára. Skilagreinin er fyrst og fremst til að gera stjórn sjóðsins grein fyrir því hvað keypt er fyrir fjármuni sjóðsins, en er ekki bókhaldsgagn. Stjórn sjóðsins er heimilt, skv. reglugerð að taka úthlutun af þeim skólum sem skila ekki skilagrein, en stjórnin ákvað í fyrsta skipti að nýta ekki þessa heimild í því skyni að gefa skólum tíma til að læra inn á ferlið. Umsýslukostnaður greiðist af ráðstöfunarfé sjóðsins.

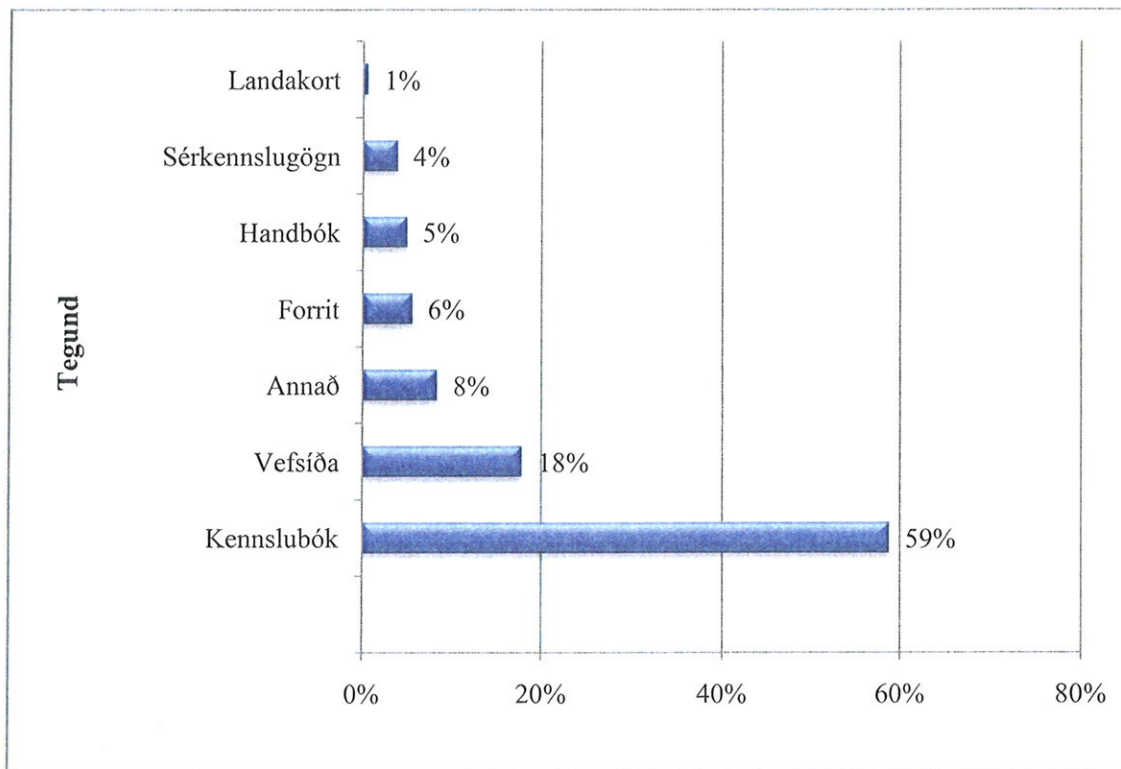
Skipting fjármagns eftir söluaðilum: Hér að neðan má sjá yfirlit yfir þá 20 seljendur sem mest var keypt frá. Skólavefurinn ehf. var með 23% af heildarfjármagni sjóðsins, A4 Skólavörubúðin var með 17% og Forlagið-JPV útgáfa 15%. Aðrir söluaðilar með litlar upphæðir skiptu á milli sín 21% fjármagnsins. Sem dæmi um aðra seljendur má nefna Bókaútgáfuna Sölku, Bókamarkað Perlunnar, Hlusta.is, Hugfang ehf., netverslanir erlendis, Setberg bókaútgáfu og einstaklinga sem stofnað hafa fyrirtæki um rekstur sinn.

Seljendur	Upphæð	Fjöldi færslna
Skólavefurinn ehf.	15.295.789	476
Aðrir seljendur	14.210.384	
A4 Skólavörubúðin	11.604.935	412
Forlagið-JPV útgáfa	9.880.062	184
Eymundsson	3.740.745	259
Penninn	2.661.523	109
Jón Norland	1.849.281	24
Iðnú-bókaútgáfa	1.264.542	50
Stoðkennarinn	1.040.699	38
Rasmus ehf.	861.312	26
Bókaútgáfan Hólar ehf.	842.651	18
Góður, betri, bestur	799.182	19
Barnasmiðjan ehf.	633.830	13
Þorgerður Hlökkversdóttir	627.000	3
Skrudda ehf.	477.178	12
Krass	430.352	35
Barnabókaútgáfan	378.603	18
Iðnmennt	361.258	7
Skólaskrifstofa Hafnarfjarðar	310.500	3
Samtals	67.269.826	



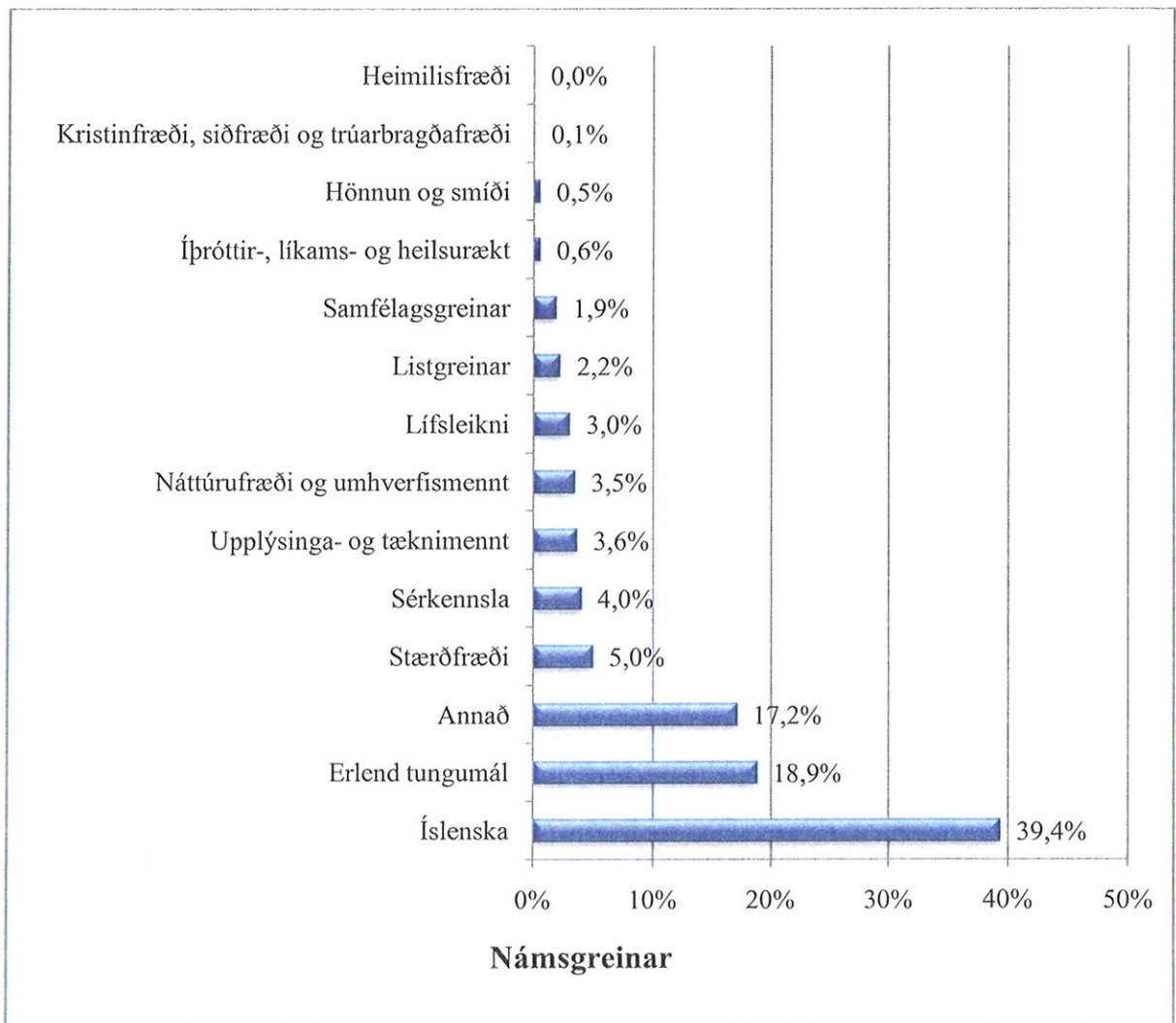
Skipting fjármagns eftir tegund. Mestur hluti færslna voru fyrir kennslubækur, eða 59%, en skólar nýttu sér sjóðinn einnig til kaupa á áskriftum að ýmsum vefsíðum og má þar t.d. nefna Skólavefinn og kennsluvefinn Rasmus. Hér að neðan má sjá yfirlit á skiptingu m.v. tegund námsgagna.

Tegund	Upphæð	Fjöldi færslna
Kennslubók	39.544.892	1484
Vefsíða	11.998.480	370
Annað	5.646.115	285
Forrit	3.759.107	90
Handbók	3.345.318	210
Sérkennslugögn	2.612.715	135
Landakort	363.199	9
Samtals	67.269.826	



Skipting fjármagns eftir námsgreinum. Eins og sést á neðangreindu yfirlit var mest keypt af námsefni fyrir íslensku eða um 39,4%. Erlend tungumál eru í öðru sæti með 18,9% og í flokknum annað eru 17,2%.

Námsgreinar	Upphæð	Fjöldi færslna
Íslenska	26.491.068	866
Erlend tungumál	12.686.065	482
Annað	11.545.722	347
Stærðfræði	3.365.907	157
Sérkennsla	2.723.315	199
Upplýsinga- og tæknimennt	2.451.142	93
Náttúrufræði og umhverfismennt	2.333.915	84
Lífsleikni	2.038.340	87
Listgreinar	1.505.618	125
Samfélagsgreinar	1.286.827	69
Íþróttir-, líkams- og heilsurækt	383.538	21
Hönnun og smíði	358.610	34
Kristinfræði, siðfræði og trúarbragðafræði	70.629	13
Heimilisfræði	29.130	6
Samtals	67.269.826	



Mennta- og menningarmálaráðuneytið hefur síðan námsgagnasjóður var stofnaður orðið var við mikla ánægju skólastjórnenda með sjóðinn, sem hefur þjónað vel markmiðum laga um námsgögn.

Reykjavík, 26. nóvember 2010,

F.h. stjórnar námsgagnasjóðs

Þorbjörg Helga Vigfúsdóttir
 Þorbjörg Helga Vigfúsdóttir, formaður

Fylgiskjal: Rg. námsgagnasjóðs.

REGLUGERÐ
um námsgagnasjóð.

1. gr.

Hlutverk námsgagnasjóðs er að leggja grunnskólum til fé til námsgagnakaupa í því augnamiði að tryggja val þeirra um námsgögn. Framlag til námsgagnasjóðs er ákveðið í fjárlögum ár hvert.

2. gr.

Menntamálaráðherra skipar námsgagnasjóði þriggja manna stjórn til fjögurra ára í senn. Skal einn stjórnarmaður tilnefndur af Kennarasambandi Íslands og einn af Sambandi íslenskra sveitarfélaga. Menntamálaráðherra skipar einn stjórnarmann án tilnefningar og skal hann vera formaður en varaformaður skal skipaður úr hópi tilnefndra aðalmanna. Varamenn skulu skipaðir með sama hætti.

3. gr.

Stjórn námsgagnasjóðs ákveður skiptingu fjármuna milli grunnskóla til námsgagnakaupa á grundvelli upplýsinga frá Hagstofu Íslands um fjölda skráðra nemenda í hverjum grunnskóla á síðastliðnu skólaári. Greiðsla fyrir hvern grunnskóla er innt af hendi til rekstraraðila grunnskóla í maímánuði ár hvert. Stjórnin hefur eftirlit með því að farið sé að úthlutunarreglum, sbr. 4. gr. Ákvarðanir sjóðstjórnar um úthlutanir eru endanlegar og verður ekki skotið til æðra stjórnvalds.

4. gr.

Eftirfarandi reglum skal fylgt við úthlutun úr námsgagnasjóði:

1. Skilyrði ráðstöfunar fjár fyrir grunnskóla er einskorðað við kaup á námsgögnum frá lögaðilum og skulu námsgögnin samrýmast markmiðum aðalnámskrár. Óheimilt er að verja fjármunum úr námsgagnasjóði til búnaðar- og tækjakaupa.
2. Hlutdeild hvers grunnskóla ræðst af nemendafjölda en heimilt er að ívilna fámennum skólum. Í því felst að skólar með allt að 50 nemendur fá 20% hærri úthlutun. Skólar með 51-100 nemendur fá 10% hærri úthlutun og skólar með 101-150 nemendur fá 5% hærri úthlutun.
3. Grunnskólar skulu láta sjóðstjórn í té skilagrein á rafrænu formi um ráðstöfun úthlutunar eigi síðar en 30. apríl ár hvert. Eingöngu þeir skólar sem skilað hafa skilagrein koma til álita við úthlutun næsta árs.
4. Grunnskólum er heimilt að færa úthlutunarfé á milli ára.

5. gr.

Menntamálaráðuneytið annast umsýslu sjóðsins og ber ábyrgð á henni. Umsýslukostnaður skal greiddur af ráðstöfunarfé sjóðsins.

Komi í ljós við eftirlit stjórnar námsgagnasjóðs að grunnskóli hafi ráðstafað fjármunum úr námsgagnasjóði til annars en mælt er fyrir um í reglugerð þessari skal skólinn krafinn um endurgreiðslu.

6. gr.

Reglugerð þessi er sett samkvæmt heimild í 6. gr. laga um námsgögn nr. 71/2007 og öðlast þegar gildi.

Ákvæði til bráðabirgða.

Fyrsta úthlutun úr námsgagnasjóði fer fram í nóvembermánuði 2007 á grundvelli upplýsinga frá Hagstofu Íslands um fjölda skráðra nemenda í hverjum skóla á síðastliðnu skólaári.

Menntamálaráðuneytinu, 7. nóvember 2007.

Þorgerður Katrín Gunnarsdóttir.

Guðmundur Árnason.